

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 14/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen ja Sveitsin välillä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 3 päivänä kesäkuuta 2014 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen ja Sveitsin välillä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 67/2014 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana

- kansallisen turvallisuusviranomaisen päällikkö, ulkoasiainneuvos Tarja Laitinen, ulkoasiainministeriö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- sisäministeriö
- puolustusministeriö
- työ- ja elinkeinoministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Sveitsin välisen sopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa salassa pidettävän turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen Suomen ja Sveitsin välillä osapuolten välisessä yhteistyössä erityisesti ulko-, puolustus-, turvallisuus-, tiede- tai yritysasioissa sekä teknisissä asioissa. Kysymys on arkaluonteisista tietoaaineistoista, jotka lähettävässä sopi-

musvaltiossa on erikseen luokiteltu korkean tietoturvallisuuden tason toteuttamista edellyttäväksi. Sopimus ei velvoita turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamiseen.

Sopimus tulee voimaan, kun jälkimmäinen ilmoitus siitä, että sopimuksen voimaan saattamiseksi tarvittavat kansalliset toimenpiteet on saatettu loppuun, on otettu vastaan. Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Käsiteltävänä olevan Suomen ja Sveitsin välisen sopimuksen tarkoituksena on varmistaa sellaisen osapuolten välisessä yhteistyössä vaihdettavan tai syntyvän turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen, jota vaihdetaan tai tuotetaan maiden välisessä yhteistyössä erityisesti ulko-, puolustus-, turvallisuus-, tiede- tai yritysasioissa sekä teknisissä asioissa.

Kansainväliseen yhteistyöhön liittyviin asiakirjoihin sisältyy sellaisia salassa pidettäviä tietoja, joiden luvaton paljastaminen voi aiheuttaa merkittävää ja laajalle ulottuvaa vahinkoa keskeisille yleisille eduille. Tällaisten aineistojen asianmukaisesta käsittelystä on sen vuoksi pidettävä erityistä huolta. Kysymys on Suomen luotettavuudesta kansainvälisen yhteistyön osapuolena.

Välittömän valtiovastuun piiriin kuuluvien kysymysten lisäksi kansainvälisillä tietoturvasuosiselvoitteilla on kasvava merkitys myös taloudellisen, teollisen ja teknologisen yhteistyön kannalta. Yhä useammat yritystason hankkeet edellyttävät turvallisuusluokitellun tiedon hyödyntämistä. Näin ollen sopimus mahdollistaa suomalaisyritysten entistä tasavertaisemman kilpailuaseman kansainvälisillä markkinoilla.

Sopimukseen sovelletaan lakia kansainvälisistä tietoturvasuosiselvoitteista (588/2004).

Koska pyrkimyksistä huolimatta ei ole saatu aikaan monenkeskistä kansainvälistä tietoturvasopimusta, joudutaan solmimaan edelleen kahdenvälisiä sopimuksia. Viimeksi valiokunnan käsiteltävänä on ollut Suomen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välillä tehty tietoturvasopimus (HaVM 1/2013 vp — HE 183/2012 vp).

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen tasavallan hallituksen ja Sveitsin liittoneuvoston hallituksen välillä Solothurnissa 28 päivänä tammikuuta 2014 tehdyn sopimuksen hyväksymistä ja lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetun sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 10 päivänä kesäkuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Pirkko Mattila /ps
vpj. Mika Kari /sd
jäs. Heikki Autto /kok
Jussi Halla-aho /ps
Rakel Hiltunen /sd
Reijo Hongisto /ps
Risto Kalliorinne /vas

Elsi Katainen /kesk
Timo V. Korhonen /kesk
Outi Mäkelä /kok
Tapani Mäkinen /kok
Ulla-Maj Wideroos /r
vjäs. Antti Rantakangas /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.